

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

23 серпня 2016 року

м. Київ

№ 375

**Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України**

Відповідно до статей 6, 7, 15, 25, 30, 44, 45, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України” та керуючись статтями 66, 67 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, Указом Президента України від 27 червня 1999 року № 734/99 “Про врегулювання порядку одержання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів та застосування штрафних санкцій за порушення валютного законодавства”, розділами II та III Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 “Про систему валютного регулювання і валютного контролю” та з метою вдосконалення порядку проведення деяких валютних операцій Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2004 року № 270, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 липня 2004 року за № 885/9484 (зі змінами), що додаються.

2. Унести до постанови Правління Національного банку України від 23 лютого 2015 року № 124 “Про особливості здійснення деяких валютних операцій” (зі змінами) такі зміни:

- 1) підпункт 2 пункту 1 викласти в такій редакції:
- “2) зобов’язати уповноважені банки формувати реєстр операцій із купівлі іноземної валюти/перерахування за межі України іноземної валюти з метою

здійснення авансових платежів (попередньої оплати) за імпорт товару за зовнішньоекономічним договором (контрактом), загальна вартість якого перевищує 50 000 доларів США (еквівалент цієї суми в іншій іноземній валюті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком України на день укладення договору), та подавати його до Національного банку України згідно з порядком та за формою, які визначено Інструкцією про порядок формування уповноваженими банками реєстрів, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 07 квітня 2016 року № 247 (зі змінами).

Уповноваженим банкам забороняється проводити зазначену в цьому підпункті операцію в разі отримання від Національного банку України повідомлення про непідтвердження можливості її здійснення та/або вимоги Національного банку України щодо надання в установленому законодавством порядку висновків/документів/інформації (далі – Вимога).

Операції, стосовно яких отримано Вимогу, у подальшому не включаються уповноваженими банками до реєстру до моменту отримання від Національного банку України окремого повідомлення.

Операції, щодо яких немає повідомлення Національного банку України про непідтвердження можливості їх здійснення та/або стосовно яких не отримано Вимоги, виконуються не раніше третього операційного дня з дня надання уповноваженим банком інформації про ці операції в реєстрі.

Національний банк України має право отримувати інформацію, зокрема щодо фінансової операції та її учасників, від уповноваженого банку та/або з інших офіційних джерел (зокрема від державних органів, банків, інших юридичних та/або фізичних осіб під час здійснення безвізного нагляду/виїзної перевірки іншого банку/установи/організації).

Національний банк України має право не підтверджувати можливість здійснення операції, включеної до реєстру, якщо за результатами аналізу документів (інформації), отриманих(ої) Національним банком України в установленому законодавством порядку від уповноваженого банку та/або з інших офіційних джерел (зокрема від державних органів, банків, інших юридичних та/або фізичних осіб, під час здійснення безвізного нагляду/виїзної перевірки іншого банку/установи/організації), виявлені ознаки, що можуть свідчити про здійснення банками ризикової діяльності, або дійшов висновку, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання банку з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, або в разі виявлення Національним банком України невідповідності операції, включеної до реєстру, та/або поданих документів законодавству України, нормативно-правовим актам Національного банку України.

Вимоги цього підпункту не поширюються на операції резидентів під час здійснення ними розрахунків у формі документарного акредитива, які відповідають умовам, визначеним в абзацах другому – четвертому підпункту 3

пункту 1 цієї постанови (незалежно від суми операції), крім випадку купівлі іноземної валюти для формування грошового забезпечення за акредитивом (інформація про купівлю іноземної валюти в такому випадку включається до реєстру без подання до Національного банку України копій відповідних документів).

Уповноваженим банкам дозволяється здійснювати операції резидентів з оплати лікування фізичних осіб за кордоном починаючи з наступного операційного дня з дня зарахування коштів у гривнях на окремий аналітичний рахунок балансового рахунку 2900 “Кредиторська заборгованість за операціями з купівлі-продажу іноземної валюти, банківських та дорогоцінних металів для клієнтів банку” (у разі купівлі іноземної валюти)/із дня отримання платіжного доручення [у разі перерахування іноземної валюти за рахунок власних (некуплених) коштів в іноземній валюті]. Інформація про операції, зазначені в цьому абзаці, включається до реєстру без подання до Національного банку України відповідних документів”;

2) в абзаці третьому пункту 3 слова “загальна сума платежів” замінити словами “загальна сума авансових платежів (попередньої оплати)”.

3. Підпункт 3 пункту 17 Інструкції про порядок формування уповноваженими банками реєстрів, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 07 квітня 2016 року № 247 (зі змінами), виключити.

4. Унести до пункту 6 постанови Правління Національного банку України від 07 червня 2016 року № 342 “Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України” (зі змінами) такі зміни:

1) підпункт 1 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Вимоги цього підпункту не поширюються на випадок скорочення строків повернення резидентом, що не є банком, нерезиденту основної суми кредиту/позики в іноземній валюті 1-ї групи Класифікатора, якщо таке скорочення здійснюється з метою реструктуризації заборгованості за кредитом/позикою шляхом зарахування вимог за основною сумою такого кредиту/позики як додаткового вкладу (внеску) нерезидента до статутного капіталу резидента під час його збільшення. Пакет документів, що подається до Національного банку України для реєстрації відповідних змін до кредитного договору (договору позики), має додатково містити документи, що підтверджують наявність зобов'язань здійснити зазначену в цьому абзаці реструктуризацію, у тому числі набуття нерезидентом права власності на відповідну частку статутного капіталу резидента. Уповноважений банк під час контролю за проведенням операцій за кредитним договором (договором позики) має враховувати, що зобов'язання за кредитом/позикою, які реструктуризовані в передбачений цим абзацом спосіб, мають припинитися

зарахуванням вимог”;

2) у другому реченні абзацу першого підпункту 11 слова “підтвердження Національним банком України можливості здійснення” замінити словами “відсутності повідомлення Національного банку України про непідтвердження можливості здійснення операції та/або вимоги Національного банку України щодо надання в установленому законодавством порядку висновків/документів/інформації (далі – Вимога) стосовно”;

3) у підпункті 14:

абзац дев’ятий викласти в такій редакції:

“на рахунках клієнта, якщо ці кошти використовуються в день купівлі іноземної валюти для здійснення платежів на підставі платіжних доручень, що були включені до відповідних реєстрів, поданих до Національного банку України, та щодо яких немає повідомлення Національного банку України про непідтвердження можливості їх здійснення та/або стосовно яких не отримано Вимоги”;

слова “на дату подання клієнтом заяви на купівлю іноземної валюти (дату надання Національному банку України інформації про цю операцію у відповідному реєстрі)”, “на дату подання клієнтом заяви на купівлю іноземної валюти”, “на дату подання клієнтом заяви про купівлю іноземної валюти”, “на дату подання заяви” замінити словами “на дату купівлі іноземної валюти”;

4) підпункт 15 викласти в такій редакції:

“15) з метою недопущення недобросовісної практики проведення валютних операцій уповноважені банки формують реєстр операцій із купівлі іноземної валюти/перерахування за межі України іноземної валюти/перерахування коштів у гривнях на користь нерезидентів через кореспондентські рахунки банків-нерезидентів у гривнях, відкриті в уповноважених банках/перерахування коштів, що здійснюється на користь нерезидентів через філії уповноважених банків, відкриті на території інших держав (далі – реєстр), та подають його до Національного банку України згідно з порядком та за формою, які визначаються Інструкцією.

Уповноваженим банкам забороняється проводити зазначену в цьому підпункті операцію в разі отримання від Національного банку України повідомлення про непідтвердження можливості її здійснення та/або Вимоги.

Операції, стосовно яких отримано Вимогу, у подальшому не включаються уповноваженими банками до реєстру до моменту отримання від Національного банку України окремого повідомлення.

Національний банк України має право отримувати інформацію, зокрема щодо фінансової операції та її учасників, від уповноваженого банку та/або з інших офіційних джерел (зокрема від державних органів, банків, інших юридичних та/або фізичних осіб під час здійснення безвизного нагляду/виїзної перевірки іншого банку/установи/організації).

Національний банк України має право не підтверджувати можливість здійснення операції, включеної до реєстру, якщо за результатами аналізу документів (інформації), отриманих(ої) Національним банком України в установленому законодавством порядку від уповноваженого банку та/або з інших офіційних джерел (зокрема від державних органів, банків, інших юридичних та/або фізичних осіб, під час здійснення безвізного нагляду/виїзної перевірки іншого банку/установи/організації), виявлені ознаки, що можуть свідчити про здійснення банками ризикової діяльності, або дійшов висновку, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання банку з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, або в разі виявлення Національним банком України невідповідності операції, включеної до реєстру, та/або поданих документів законодавству України, нормативно-правовим актам Національного банку України.

Операції, щодо яких немає повідомлення Національного банку України про непідтвердження можливості їх здійснення та/або стосовно яких не отримано Вимоги, виконуються не раніше третього операційного дня з дня надання уповноваженим банком інформації про ці операції в реєстрі.

Уповноваженим банкам дозволяється здійснювати операції з перерахування іноземної валюти за межі України за дорученням Державної казначейської служби України в день отримання платіжного доручення та включати інформацію про цю операцію до реєстру без подання до Національного банку України відповідних документів.

Уповноваженим банкам дозволяється здійснювати операції клієнтів з купівлі/перерахування за межі України іноземної валюти для оплати лікування фізичних осіб за кордоном починаючи з наступного операційного дня з дня зарахування коштів у гривнях на рахунок 2900 (у разі купівлі іноземної валюти)/із дня отримання платіжного доручення [у разі перерахування іноземної валюти за рахунок власних (некуплених) коштів в іноземній валюті]. Інформація про операції, зазначені в цьому абзаці, включається до реєстру без подання до Національного банку України відповідних документів”.

5. Департаменту інформаційних технологій (Нагорнюк В. В.) доопрацювати програмне забезпечення автоматизації здійснення Національним банком України реєстрації договорів, що передбачають виконання резидентом боргових зобов'язань перед нерезидентом за залученим від нерезидента кредитом (позикою) в іноземній валюті, з урахуванням пункту 1 цієї постанови до дня набрання чинності цією постановою.

6. Департаменту фінансового моніторингу (Берега І. В.) довести зміст цієї постанови до відома банків України для використання в роботі, а банкам України – до відома їх клієнтів.

7. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Чурія О. Є.

8. Постанова набирає чинності з 01 вересня 2016 року, крім пункту 3 цієї постанови, який набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування. Пункт 4 цієї постанови діє до 14 вересня 2016 року включно.

Голова

В. О. Гонтарєва

Інд. 25

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
23 серпня 2016 року № 375

Зміни до Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам

1. У розділі I:

1) у пункті 1.18 глави 1 слова “третього – п’ятого, восьмого” замінити словами “третього і шостого”;

2) у главі 2:

у пункті 2.2:

абзац третій викласти в такій редакції:

“Під час проведення такої перевірки обслуговуючий банк зобов’язаний забезпечити всебічний аналіз та перевірку документів (інформації) про фінансові операції (наміри здійснення фінансових операцій) резидента-позичальника та відомостей про учасників фінансових операцій, у тому числі відповідно до вимог Положення про порядок здійснення банками аналізу та перевірки документів (інформації) про фінансові операції та їх учасників, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 15 серпня 2016 року № 369 (далі – Положення № 369)”;

абзаци четвертий і п’ятий виключити.

У зв’язку з цим абзаци шостий – восьмий уважати відповідно абзацами четвертим – шостим;

абзац шостий викласти в такій редакції:

“ознак здійснення уповноваженим банком ризикової діяльності/підозр, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання уповноваженого банку з метою вчинення

кримінальних правопорушень (у тому числі з урахуванням вимог Положення № 369)”;

друге речення абзацу третього пункту 2.3 викласти в такій редакції: “За необхідності також додатково надсилається пакет документів, що має надаватися уповноваженим банком до Національного банку у випадках, установлених Положенням № 369”;

абзац четвертий пункту 2.4 викласти в такій редакції:

“пакет документів, що має подаватися до Національного банку у випадках, установлених пунктом 17 Положення № 369”;

у пункті 2.6:

абзац другий викласти в такій редакції:

“Якщо поданий уповноваженим банком пакет документів стосується випадків, передбачених пунктом 17 Положення № 369 та абзацом четвертим пункту 2.4 глави 2 розділу I цього Положення, то до початку процедури реєстрації договору (реєстрації змін до договору) такий пакет документів підлягає розгляду та аналізу Національним банком щодо дотримання уповноваженим банком вимог Положення № 369/наявності/відсутності ознак, що можуть свідчити про здійснення уповноваженим банком ризикової діяльності/наявності/відсутності підозр, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання уповноваженого банку з метою вчинення кримінальних правопорушень (далі – Розгляд результатів проведеного банком аналізу документів). Такий Розгляд результатів проведеного банком аналізу документів здійснюється у строк до 30 календарних днів починаючи з наступного робочого дня після дня надходження до Національного банку належного пакета документів”;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

“Строк розгляду Національним банком пакета документів для здійснення реєстрації договору (реєстрації змін до договору) становить сім робочих днів (без урахування строку, передбаченого абзацом другим пункту 2.6 глави 2 розділу I цього Положення) та починається з наступного робочого дня після дня надходження до Національного банку належного пакета документів, але не раніше наступного робочого дня після дня закінчення Розгляду результатів проведеного банком аналізу документів у випадку, передбаченому абзацом другим пункту 2.6 глави 2 розділу I цього Положення”;

у пункті 2.11:

абзац п'ятий після слів “додаткових/підтвердних документів” доповнити словами “, що мають надаватися у пакеті документів згідно з вимогами цього розділу та/або Положення № 369”;

пункт після абзацу шостого доповнити новим абзацом сьомим такого змісту:

“наявності підозр, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання уповноваженого банку з метою вчинення кримінальних правопорушень”.

У зв'язку з цим абзаци сьомий – одинадцятий уважати відповідно абзацами восьмим – дванадцятим;

3) в абзаці першому пункту 3.3 глави 3:

в першому реченні слова “третього – восьмого” замінити словами “третього – шостого”;

друге речення викласти в такій редакції: “Уповноважений банк, урахувавши вимоги Положення № 369, має відмовити клієнту в обслуговуванні операцій за договором у разі наявності ознак здійснення уповноваженим банком ризикової діяльності/наявності підозр, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання уповноваженого банку з метою вчинення кримінальних правопорушень”;

4) у підпункті 4.2.7 пункту 4.2 глави 4:

в абзаці другому слова та цифри “(вимоги абзацу другого підпункту 4.2.7 пункту 4.2 глави 4 розділу I цього Положення не поширюються на випадок, передбачений абзацом шостим підпункту 4.2.7 пункту 4.2 глави 4 розділу I цього Положення)” виключити;

абзац шостий викласти в такій редакції:

“під час Розгляду результатів проведеного банком аналізу документів виявлено недотримання уповноваженим банком вимог Положення № 369/наявність ознак, що можуть свідчити про здійснення уповноваженим банком ризикової діяльності/наявність підозр, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання уповноваженого банку з метою вчинення кримінальних правопорушень”.

2. У додатку 1:

1) слова “та фактично здійсненим за договором операціям) з урахуванням вимог Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам і встановленого Національним банком України для зовнішніх запозичень резидентів розміру максимальної процентної ставки¹⁰.” замінити словами та цифрами: “та фактично здійсненим за договором операціям) з урахуванням вимог Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам і встановленого Національним банком України для зовнішніх запозичень резидентів розміру максимальної процентної ставки.

Відомості щодо виявлення уповноваженим банком відсутності/наявності індикаторів ризикової фінансової операції, визначених у додатку 2 до Положення про порядок здійснення банками аналізу та перевірки документів

(інформації) про фінансові операції та їх учасників, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 15 серпня 2016 року № 369 (необхідне зазначити встановленням позначки “V” у відповідному абзаці):

- індикатора(ів) ризикової фінансової операції немає;
- виявлено наявність індикатора(ів) ризикової фінансової операції

(зазначити порядковий номер відповідного індикатора згідно з нумерацією колонки 1 додатка 2 до Положення про порядок здійснення банками аналізу та перевірки документів (інформації) про фінансові операції та їх учасників, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 15 серпня 2016 року № 369)¹⁰”;

2) друге речення виноски 10 виключити.

3. Додаток 2 виключити.

У зв’язку з цим додатки 3 – 9 уважати відповідно додатками 2 – 8.

У тексті Положення посилання на додатки 3 – 9 замінити відповідно посиланнями на додатки 2 – 8.

Директор Департаменту
відкритих ринків

С. В. Пономаренко

Директор Департаменту
фінансового моніторингу

І. В. Береза

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України
_____ О. Є. Чурій

— _____ 2016 року

ПОГОДЖЕНО
В. о. заступника Голови
Національного банку України
_____ К. В. Рожкова

— _____ 2016 року